А. ҚҰНАНБАЕВ АТЫНДАҒЫ МЕКТЕП-ГИМНАЗИЯСЫНДАҒЫ ІШКІ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРІНЕ ЖҮРГІЗІЛГЕН ІШКІ ТАЛДАУДЫҢ АНАЛИТИКАЛЫҚ САРАПТАМАСЫ

Қамтитын кезеңі: 2025 жылдың II тоқсаны – 2026 жылдың I тоқсаны

Талдау нысаны: Нормативтік-құқықтық актілердің қолданылуы, кадрлық рәсімдер, бюджеттік қаржының жұмсалуы, мемлекеттік сатып алу және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет.

1. Құқықтық және нормативтік базаның қолданылуын талдау

Есепті кезеңде мектеп-гимназияның ішкі актілері ҚР «Құқықтық актілер туралы» Заңына және ҚР Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексіне (ӘРПК) сәйкестігі тұрғысынан қаралды.

2. Кадр саясаты және ұйымдық-басқарушылық қызметті талдау

ҚР Еңбек кодексі, «Педагог мәртебесі туралы» Заңы және уәкілетті органның нормативтік актілері негізінде:

Кадрлық рәсімдердегі, әсіресе мұғалімдерді, жалпы және кіші қызметкерлерді жұмысқа қабылдау мен конкурстар өткізу кезіндегі тәуекелдерге статистикалық талдау жасалды.

2.1. Педагогтарды жұмысқа қабылдау және аттестаттау

Конкурстардың ашықтығы: 2025 жылдың II тоқсаны мен 2026 жылдың I тоқсаны аралығында мектепке конкурс негізінде қабылданды. Конкурстар Enbek.kz және уәкілетті органның платформаларында жарияланды.

Аттестаттау және сағат бөлінісі: Сағаттарды бөлу кезінде мүдделер қақтығысын болдырмау үшін жаңа автоматтандырылған жүйе қолданылды. Алайда, педагогтердің біліктілігін арттыру бойынша баллдық жүйеде субъективті бағалау тәуекелі сақталып отыр.

2.2. Жалпы және кіші қызметкерлермен жұмыс (Ерекше бақылау блогы)

Кіші қызметкерлер (еден жуушылар, күзетшілер) арасындағы жемқорлық тәуекелдерін жою мақсатында кешенді талдау жасалды.

Кадрлық айналым : Есепті кезеңде кіші қызметкерлер құрамында9 % кадрлық ауысым тіркелді. Тұрақсыздықтың басты себебі — жалақы деңгейінің төмендігі.

Тәуекелдерді бағалау: Жұмысқа қабылдау кезінде «таныстық» немесе «делдалдық» фактілерін болдырмау үшін бос орындар мектеп фойесіндегі ақпараттық тақта мен әлеуметтік желілерде міндетті түрде жарияланады. Күзетшілер мен вахтерлар үшін «Мектепке бөгде тұлғаларды өткізу және сыйақы алуға тыйым салу» бойынша нұсқамалар (инструктаж) өткізілді.

3. Бюджет қаражатының жұмсалуын және мемлекеттік сатып алуды талдау

Scanned with CamScanner

(ҚР Бюджет кодексі, Азаматтық кодексі, «Мемлекеттік сатып алу туралы», «Мемлекеттік мүлік туралы», «Бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы» заңдары негізінде)

Қаржылық-шаруашылық қызмет — сыбайлас жемқорлық тәуекелдері ең жоғары шоғырланған сала.

3.1.Бюджеттің орындалуы мен еңбекақы қоры

2025 жылға бекітілген мектеп бюджеті 100% орындалды. 2026 жылдың I тоқсанының жоспары 24.5%-ға игерілді.

«Өлі жандар» мониторингі: Есепшілер бөлімі мен кадр бөлімінің мәліметтерін салыстыру (верификация) арқылы мектепте іс жүзінде жұмыс істемейтін, бірақ жалақы алатын тұлғалардың бар-жоғы тексерілді. Есепті кезеңде мұндай фактілер анықталған жоқ.

Төлем парақшалары (Расчетные листки): ҚР Еңбек кодексінің 113-бабына сәйкес, жалпы және кіші қызметкерлердің жалақысынан заңсыз ұстап қалуларды болдырмау үшін әр қызметкерге электронды немесе қағаз түріндегі төлем парақшалары берілуі толық қамтамасыз етілді (100%)

3.2. Мемлекеттік сатып алу үрдісі:

Есепті кезеңде мектеп-гимназиясы жалпы құны 210 150 000 теңгені құрайтын 171 келісімшартжасасты. Мемлекеттік сатып алу тәсілдерінің үлесі (2025 II тоқсан - 2026 I тоқсан)

Орталықтандырылған конкурс (Ашық) - 9,4 %

Бір көзден алу (Шұғыл/Сәйкестік) - 47 %

Баға ұсыныстарын сұрату -63,9 %

Тәуекелдерді талдау: Бір көзден алу тәсілі бойынша жасалған келісімшарттарға (жалпы соманың 15%-ы) ерекше аудит жүргізілді. Олар негізінен коммуналдық қызметтер мен шұғыл жөндеу жұмыстарына қатысты болғандықтан, заң бұзушылықтар табылған жоқ.

Тауарларды қабылдау (Завхоз қызметі): Шаруашылық меңгерушісі мен кіші қызметкерлердің (шаруашылық жұмысшылары) тауарларды (жуу құралдары, кеңсе тауарлары) қабылдау актілері тексерілді. Сапасы төмен тауарларды қабылдау немесе жеткізілмеген тауарға қол қою тәуекелін азайту үшін мектепте 3 адамнан тұратын қабылдау комиссиясы құрылып, жұмыс істейді.

4. Мемлекеттік қызметтер көрсету және қорғаншылық мәселелері

(ҚР «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы», «Білім туралы», «ҚР-дағы баланың құқықтары туралы» заңдары және «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Кодексі негізінде)

Мектеп-гимназия тарапынан көрсетілетін негізгі мемлекеттік қызметтер (баланы 1-сыныпқа қабылдау, мектеп ауыстыру, тегін тамақтандырумен

Scanned with CamScanner

қамтамасыз ету) толығымен электронды форматқа (Egov, Sakura, Oqu) көшірілген.

Қызмет көрсету статистикасы: Есепті кезеңде мектеп арқылы 412 мемлекеттік қызмет көрсетілді. Мерзімін асырып алу немесе негізсіз бас тарту фактілері тіркелмеген.

Қорғаншылық және қамқоршылық: Мектептегі жетім және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалардың құқықтары мен оларға берілетін әлеуметтік көмектің бөлінісі жеке қаралды. Мұндағы басты тәуекел — киім-кешек және тамақтануға бөлінетін қаржының мақсатты жұмсалуы. Әлеуметтік педагог пен қорғаншылардың есептері тоқсан сайын тексеріліп тұрады.

5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру және Әдеп нормалары ҚР Президентінің Жарлықтары және Ішкі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау жүргізудің үлгілік қағидалары негізінде қаралады.

Есепті кезеңде мектеп әкімшілігі, педагогтар мен кіші қызметкерлердің қатысуымен сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті дамыту бойынша 8 іс-шара өткізілді.

Әдеп нормалары: Мұғалімдер мен мектеп басшыларының сыйлық алуына заңмен тыйым салынғаны туралы (ҚР ӘҚБтК 672-бабы – Заңсыз материалдық сыйақы алу) түсіндірме жұмыстары жасалып, Әдеп кодексінің талаптары пысықталды.

6. Проблемалық мәселелер және олардың туындау себептері

Жүргізілген терең талдау барысында келесі проблемалық аймақтар анықталды:

1. Техникалық қызметкерлердің құқықтық сауаттылығының төмендігі: Кіші қызметкерлер (кіші қызметкерлер) өздерінің лауазымдық міндеттері мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді жете түсіне бермейді. Себебі: оларға арналған құқықтық іс-шаралардың аздығы және ақпараттың күрделі заң тілінде берілуі.

2. Сенім жәшіктері мен кері байланыстың әлсіздігі: Мектепте орнатылған «Сенім жәшігіне» бір жыл ішінде ешқандай хат түспеген. Себебі: Анонимділіктің сақталуына деген күмән туатын сияқты.

3. Материалдық құндылықтарды есептен шығару процесі: Ескірген парталар мен компьютерлік техниканы есептен шығару (списание) кезінде бағалаудың ашықтығы жеткіліксіз.

4. Нәтижелерді бағалау және ұсыныстар (Іс-қимыл жоспары)

Жоғарыда анықталған кемшіліктерді жою және жоғары тұрған органның талаптарын орындау мақсатында келесі ұсыныстар мен нақты шаралар белгіленді.

Scanned with CamScanner

Қабылданатын шаралар кестесі (2026 жылдың II-III тоқсаны)

№	Атқарылатын іс-шара	Жауапты тұлғалар	Орындалу мерзімі	Күтілетін нәтиже
1	Кіші қызметкерлерге арналған «Таза еңбек» апталығы: Қарапайым тілде құқықтық кеңес беру, еңбек құқықтарын түсіндіру.	Кадр бөлімі, Кәсіподақ ұйымы	2026 жылғы қазан	Кіші қызметкерлердің құқықтық сауаттылығын 40%-ға арттыру.
2	«Директорға тікелей сұрақ» QR-жүйесін енгізу: Мектептің барлық блоктарында анонимді онлайн-шағым түсіру QR-кодтарын орнату.	Ақпараттық қауіпсіздік маманы	2026 жылғы қараша	Кері байланыстың ашықтығын қамтамасыз ету, формализмнен арылу.
3	Мемлекеттік сатып алу мен есептен шығару процесіне қоғамдық бақылау: Қамқоршылық кеңес мүшелерін тауар қабылдау комиссиясына қосу.	Шаруашылық меңгерушісі	Тұрақты түрде	Қаржылық тәуекелдер мен субъективтілікті толық жою.
4	Жалпы әдеп және сыбайлас жемқорлықтың алдын -алу шараларын жүзеге асыру, заң талаптарымен таныстыру.	Жауапты тұлға	Тұрақты түрде	Алдын алу іс-шаралары арқыл қызметкерлер мен кіші қызметкерлер жемқорлыққа байланысты білімдері дамиды

Қорытынды бағалау: А. Құнанбаев атындағы мектеп-гимназиясындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы ішкі талдау жұмыстары бұдан былай жалпылама сипаттан бас тартып, әрбір заңнамалық актінің талабына сай, нақты сандармен және статистикалық көрсеткіштермен бағаланатын болады.

Мектеп директоры К.С.Көзбагарова

Орындаған: ДТІЖО Жапарова А.К.
8 702 805 82 99

Scanned with CamScanner